

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul prezentului act normativ*

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art.1 alin.(10) și (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

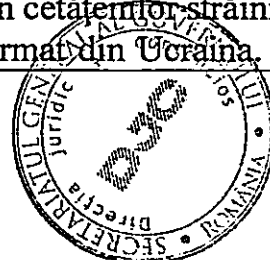
2.1 Sursa prezentului act normativ:

Prezentul act normativ este rezultatul analizei de oportunitate realizată la nivelul Guvernului, sub coordonarea Cancelariei Prim-ministrului, pe baza discuțiilor purtate în cadrul grupului de lucru la care au participat reprezentanți ai instituțiilor publice cu atribuții în domeniul de referință și are ca obiect modificarea alin.(10) și (11) ale art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

I. La data de 27 februarie 2022, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare. Prin acest act normativ a fost constituit cadrul juridic necesar acordării de sprijin și asistență umanitară, de către statul român, cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, în mod similar celui aplicat solicitanților de azil din perspectiva asigurării unor spații de locuit, precum și a hranei, asistenței medicale, articolelor de îmbrăcăminte și igienă.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.22/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, au fost aduse unele ajustări mecanismului de acordare a sprijinului și asistenței umanitare oferite de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina. Una

dintre respectivele modificări a vizat reglementarea posibilității acordării sumei forfetare prevăzute la alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022, după împlinirea perioadei de 4 luni consecutive, pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, aceasta fiind acordată din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov.

În contextul necesității evitării unor situații care să pună familiile și persoanele singure provenind din zona de conflict armat din Ucraina, în dificultatea de a-și acoperi cheltuielile cu cazarea după data de 31 martie 2024, o soluție o constituie prelungirea acordării sumelor forfetare pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, până la data de 30 iunie 2024.

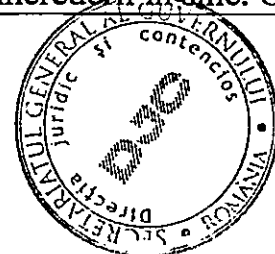
În ceea ce privește finalul lunii iunie 2024, aceasta a fost stabilită inclusiv cu luarea în considerare a perioadei de aplicare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare, al cărei termen a fost prelungit până la data de 4 martie 2025, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382.

În referire la cuantumul, condițiile și mecanismul de acordare a sumei forfetare lunare, vor fi în continuare aplicabile dispozițiile Hotărârii Guvernului nr.368/2023 pentru stabilirea cuantumului, condițiilor și a mecanismului de acordare a sumelor forfetare potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare.

II. În context este important a evidenția faptul că pentru asigurarea finanțării cheltuielilor ocazionate de asistența acordată cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, la data de 28 iunie 2023, Comisia Europeană a lansat apelul de proiecte AMIF/2023/SA/1.2.3 Acțiuni Specifice, pentru Bulgaria, Cehia, Polonia, România și Slovacia, apelul având o finanțare din Facilitatea tematică a Fondului Azil, Migrație și Integrare (FAMI) 2021-2027.

În cadrul apelului de proiecte AMIF/2023/SA/1.2.3 – Acțiunea specifică pentru State Membre aflate sub presiune – Sprijin pentru Ucraina, lansat de Comisia Europeană, Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) – în calitate de lider de proiect, în parteneriat cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), a depus în data de 13 octombrie 2023, prin Direcția Fonduri Externe Nerambursabile (DFEN) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, o fișă de proiect, intitulată „The transition from emergency assistance to social sustainability and autonomous inclusion of Ukrainian refugees into Romanian society”.

Obiectivul general al proiectului este de a sprijini și de a continua eforturile Guvernului României în vederea gestionării aflusului de persoane care fug din Ucraina și caută protecție în România și de a sprijini tranziția acestora spre creșterea autonomiei și a încrederii în sine. O

atenție deosebită va fi acordată sprijinirii grupului țintă în vederea renunțării treptate la asistența de urgență și tranziția spre incluziunea sustenabilă a acestora în România.

Astfel, propunerea de proiect are trei componente principale, după cum urmează:

- componenta nr.1 (MAI - DSU) – vizează finanțarea pentru cel puțin trei luni a mecanismului de acordare a sumelor forfetare stabilit în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2022, așa cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2023, pentru continuarea sprijinirii eforturilor considerabile realizate de statul român cu persoanele strămutate din Ucraina;

- componenta nr.2 (OIM) - se concentrează pe dezvoltarea și punerea în aplicare a unui program de consolidare a capacității pentru autorități și alte părți interesate, pentru a îmbunătăți coordonarea și a asigura o abordare coerentă și incluzivă, în vederea facilitării și asigurării accesului la serviciile disponibile la nivel local (sănătate, educație, acces la piața muncii);

- componenta nr.3 (OIM) - își propune să sprijine populația-țintă prin oferirea de asistență cuprinzătoare pentru integrare și facilitarea accesului la servicii specifice furnizate de autoritățile administrației publice locale și alte entități.

Astfel, în cursul lunii ianuarie 2024, Autoritatea de Management din cadrul DFEN a întreprins acțiunile necesare pentru revizuirea Programului Național 2021-2027 Azil, Migrație și Integrare, conform cerințelor și reglementărilor Uniunii Europene, astfel încât acțiunea specifică să fie implementată în cadrul acestui program de finanțare. Programul revizuit a fost transmis către Comisia Europeană, iar la acest moment se așteaptă aprobarea acestuia.

Următoarea etapă va consta în lansarea, în consultare publică, a Ghidului specific apelului de proiecte pentru acțiunea specifică și depunerea cererii de finanțare, de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Departamentul pentru Situații de Urgență.

Bugetul proiectului, la momentul depunerii fișei de proiect (la data de 13 octombrie 2023), a avut o valoare totală de 20.091.526 euro, iar suma aprobată de Comisia Europeană pentru aplicație este de 17.163.270 euro (contribuția Uniunii Europene).

În ceea ce privește finanțarea acțiunilor, Comisia Europeană condiționează depunerea acestora de existența unui cadru legislativ național clar definit, referitor la modalitatea de acordare a sumelor forfetare grupului țintă și după data de 31 martie 2024.

În acest sens este necesar ca România să mențină cadrul normativ existent, la nivel primar, care să permită acordarea de sprijin sub forma sumelor forfetare, pentru cetățenii străini și apatrizi proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect se propune:

- modificarea alin.(10) al art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să rezulte că familiile și persoanele singure, beneficiare ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului, au dreptul, începând cu data de 1 mai 2023, pentru o singură perioadă de maximum 4 luni consecutive, dar *nu mai târziu de data de 30 iunie 2024*, la o sumă forfetară lunară, pentru acoperirea cheltuielilor de cazare și hrană, acordată din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov.

- modificarea alin.(11) al art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prelungirii perioadei de acordare a sumei forfetare lunare pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, acordată din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/ Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov, până la data de 30 iunie 2024.

Astfel, prin stabilirea cadrului normativ, de nivel primar, pentru asigurarea sumelor forfetare lunare având ca scop acoperirea cheltuielilor de cazare până la finalul lunii iunie 2024, se creează premisele aprobării de Comisia Europeană a cererii de finanțare, România putând astfel accesa finanțarea europeană pentru decontarea cheltuielilor anterior referite.

2.4 Alte informații:

În ceea ce privește instrumentul legislativ ales, acesta este justificat din perspectiva consecințelor negative care ar putea fi generate ca urmare a neimplementării, de îndată, a măsurilor descrise anterior, de natură a aduce o atingere gravă interesului public, un alt instrument legislativ nefiind de natură a permite aplicarea în timp util a acestora.

În raport de pericolul de natură să afecteze interesul public în lipsa adoptării măsurilor conținute de proiect pe calea ordonanței de urgență, precizăm că situația geopolitică extraordinară determinată de conflictul în desfășurare de la granița cu Ucraina și aflulul de persoane strămutate, impune continuarea măsurilor de sprijin a beneficiarilor protecției temporare provenind din Ucraina.

Astfel, lipsa adoptării în regim de urgență a măsurilor prevăzute de prezentul act normativ, poate conduce la blocaje în privința asigurării finanțării pentru susținerea măsurilor de sprijin a beneficiarilor de protecție temporară proveniți din zona de conflict armat din Ucraina, raportat la demersurile promovate pentru obținerea de fonduri europene din Facilitatea tematică a FAMI.

Utilizarea unui alt instrument legislativ atrage imposibilitatea adoptării, în timp util, a măsurilor necesare pentru asigurarea cadrului normativ, de nivel primar, necesar în scopul asigurării condițiilor impuse de Comisia Europeană în perspectiva aprobării cererii de finanțare în cadrul apelului de proiecte AMIF/2023/SA/1.2.3 – Acțiunea specifică pentru State Membre aflate sub presiune – Sprijin pentru Ucraina.

În cazul absenței unui cadru legislativ național clar definit, referitor la modalitatea de tranziție către autonomie a grupului țintă, se pot crea premisele astfel încât Comisia Europeană să poată considera că România nu depune toate diligențele necesare pentru accesarea mecanismelor financiare create în acest sens și astfel ar putea fi reticentă în instituirea unor mecanisme similare pe viitor.

Pentru aceste considerente:

- ținând seama de faptul că neadoptarea de măsuri imediate, prin ordonanță de urgență, ar conduce la imposibilitatea accesării fondurilor ce pot fi puse la dispoziție de către Uniunea Europeană, situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

- din perspectiva exigențelor art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, motivarea urgenței și a situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată este justificată de existența unor dificultăți în accesarea fondurilor europene precizate în absența

cadrlui normativ intern care să reglementeze posibilitatea acordării sumelor forfetare pentru cetățenii străini sau apatrizii aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina după data de 31 martie 2024,

- întrucât adoptarea unei legi pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.15/2022, cu modificările și completările ulterioare, implică o procedură îndelungată, soluție juridică ce presupune ca pe tot parcursul procesului normal de legiferare, autoritățile publice cu atribuții în domeniu să se afle în situația unui refuz de semnare a cererii de finanțare,

- ținând seama că elementele sus-menționate constituie premisele unei situații urgente și extraordinare care impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat, iar neadoptarea acestora, cu celeritate, poate avea consecințe negative asupra capacității administrative executive și asupra interesului public, reglementarea operativă neputându-se realiza pe calea procedurii obișnuite de legiferare ce presupune un orizont de timp îndelungat,

- întrucât aspectele vizate constituie o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă, extraordinară, independentă de voința Guvernului, care pune în pericol interesul public și a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate prin ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile propuse a fi acordate familiilor și persoanelor singure, beneficiari ai protecției temporare acordate în temeiul Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 și a legislației naționale relevante, cu excepția celor cazați în taberele temporare de cazare și asistență umanitară și a persoanelor care solicită sau beneficiază de protecție internațională în România, constau în prelungirea termenului de acordare a sprijinului financiar pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, acordată din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov, până la data de 30 iunie 2024.

În ceea ce privește costurile ce rezultă în urma intrării în vigoare a măsurilor propuse prin prezentul proiect de act normativ, acestea nu pot fi estimate la acest moment, având în vedere faptul că numărul beneficiarilor de protecție temporară poate varia, în sensul creșterii sau scăderii acestuia, în funcție de starea de fapt din zona de conflict armat din Ucraina.

3.2 Impactul social

Prezentul proiect de act normativ are un impact social pozitiv asupra grupurilor vulnerabile reprezentate de cetățenii străini sau apatrizi, aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, care nu își pot satisface nevoile zilnice de trai ca urmare a strămutării acestora din țara de origine, prin continuarea acordării de către statul român, până la data de 30 iunie 2024, a unui sprijin financiar reprezentat de o sumă forfetară lunară pentru acoperirea cheltuielilor de cazare.

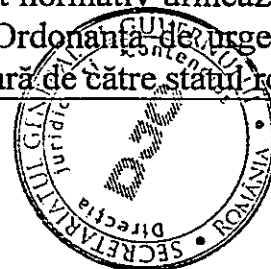
3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului Prezentul act normativ asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei.
3.4 Impactul macroeconomic Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5 Impactul asupra mediului de afaceri Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9 Alte informații: Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani),
inclusiv cheltuieli cu privire la cheltuieli și venituri

-în mii lei (RON)-						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri						

(se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat; b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată: Nu este cazul. b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară: Nu este cazul.						
4.8 Alte informații: Sumele forfetare ocazionate de modificarea propusă prin prezentul act normativ urmează a fi asigurate prin aplicarea mecanismului prevăzut la art.4 alin.(9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român						

cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare.
Totodată, precizăm că sumele forfetare în cauză fac obiectul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, potrivit precizărilor de la pct.2.2.

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor care transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documentele internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6 Alte informații: Nu este cazul

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.298/2024 și de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.2268 /2024.

6.6 Alte informații

A fost obținut avizul de oportunitate al Departamentului pentru Relația cu Parlamentul nr.49A/12.03.2024.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare, fiind postat pe site-ul MAI la data de 12.03.2024.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

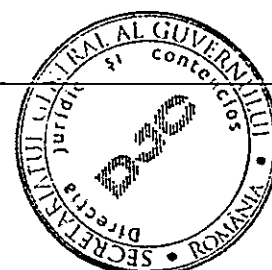
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea prezentului act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2 Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art.1 alin.(10) și (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

